

Vad är rätt och fel? 3

Etiken inom världsreligionerna

- Inom alla de fem världsreligionerna finns det tankar om etik och hur man bör leva sitt liv.
- Det finns många likheter men också skillnader. Framförallt ligger ofta skillnaden i BETONINGAR snarare än skillnad i faktiska regler.

Etiken inom Hinduismen

1. Iaktta rituell renhet
2. Att inte skada något levande väsen
(ahimsa = icke-våld)
3. Att inte ljuga
4. Att inte stjäla
5. Att leva kyskt
(sexuell moral)
6. Att ha tålamod

Hinduer ska helst:

1. Inte äta kött
2. Inte dricka alkohol
(I vissa indiska delstater råder alkoholförbud)

Etiken inom Buddhismen

1. **Inte döda.** Inte avsiktligt döda eller skada något levande väsen. Gäller också onda tankar och ovänligt tal.
2. **Inte stjäla.** Att inte skaffa sig något man inte äger. Riktat sig egentligen mot själva begäret.
3. **Leva kyskt.** Gäller att tygla sin till utsvävningar och njutningar.
För gifta: en man håller sig till sin hustru och en kvinna till sin man. Redan tanken på andra strider mot regeln.
4. **Att inte ljuga.** Människor ska inte bedra eller förtala varandra. Talet bör präglas av goda tankar.
5. **Att inte använda berusningsmedel.** Den som blir berusad kan inte leva medvetet.

Etiken inom Hinduismen och Buddhismen

Även om det finns många likheter mellan hinduismen och buddhismen så finns det också skillnader.

- **Ser du någon huvudskillnad mellan dessa båda?**

Om du utgår ifrån de fyra etiska modellerna; Konsekvensetik, pliktetik, sinnelagsetik och dygdetik.

- **Vilken/vilka av dessa passar bäst på respektive religion och varför?**

Etiken inom Judendomen

Förhållandet till Gud

1. Du ska inte ha andra gudar vid sidan av mig
2. Du ska inte missbruka Herrens din Guds namn
3. Tänk på att hålla vilodagen helig

Förhållandet till medmänniskor (själva "etiken")

4. Visa aktning för din far och mor
5. Du ska inte dräpa
6. Du ska inte begå äktenskapsbrott
7. Du ska inte stjäla
8. Du ska inte vittna falskt mot din nästa
9. Du ska inte ha begär till din nästas hus
10. Du ska inte ha begärelse till din nästas hustru eller något annat som tillhör din nästa

Etiken inom Kristendomen

- **Följer också Tio Guds bud**
Jesus sade: "Jag har inte kommit för att upphäva lagen utan för att fullborda den"
- **Jesus sammanfattar också GT med:**
"Älska Herren din Gud över allting och älska din nästa (medmänniska) såsom dig själv"
- **Understryker den gyllene regeln:**
"Allt vad ni vill att människorna ska göra mot er det ska ni också göra mot dem"
- **Skärper lagens bud:**
"Ni har hört att det blev sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott*. Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap."
- **Understryker vikten av kärlek och förlåtelse**
 - Förlåta ett oändligt antal gånger
 - Visa kärlek också mot sina fiender

Etiken inom Islam

- **Det obligatoriska: De fem religiösa plikterna** - trosbekännelsen, bönen, fattigskatten, fastan, vallfärden.
- **Det neutrala:** Yrkesval och val av bostadsort
- **Det förkastliga:** Abort, bedrägeri, frosseri
- **Det förbjudna:** Äktenskapsbrott, dricka alkohol, att äta viss mat (exempelvis fläsk)
- **Moraliska värderingar:** Koranen talar också om uppriktighet, ärlighet, medlidande, mod, uppskattning och vänlighet.

Människan uppmanas att inte skada någon medmänniska, att arbeta för sitt uppehälle och att göra rätt för sig i olika sammanhang.

Etiken inom de Abrahamitiska religionerna

Utgå ifrån de fyra etiska modellerna; Konsekvensetik, pliktetik, sinnelagsetik och dygdetik.

- 1. Hur skulle du beskriva judendomens etik?**
- 2. Hur skulle du beskriva kristendomens etik?**
- 3. Hur skulle du beskriva islams etik?**

Skriv 3-4 meningar om varje.

